

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poštno ček. račun: štev. 9-12410

Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 47

Gorica - 22. novembra 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Ob 60-letnici „Rerum novarum“

V sredo 14. nov. so goriški Slovenci praznovali 60-letnico socialne enciklike Leona XIII. Rerum novarum. Spominski govor je imel msgr. Alojzij Novak. Govoril je prijetno, prepričevalno in zanimivo. Ker se mnogi tega kulturnega večera niso udeležili in ker je prav, da tudi ti slednji poznajo vodilne misli Leonove okrožnice, prinašamo v naslednjih vrsticah glavne odlomke iz predavanja msgr. Novaka.

*

»Bilo bi preobširno, ako bi v enem samem predavanju hoteli podati vse točke te znamenite okrožnice, a vsaj glavne stebre, na katene je papež Leon XIII. naslonil socialni nauk Cerkve, naj vam pokažem.

1) Brezverski socializem ne bo nikdar rešil socialnega vprašanja, ker uči vse polno zmot. — Usodna njegova zmot je, da taji duhovne vrednote in da pri gmotnih vrednotah zahteva odpravo vsake lastninske pravice s polno razlastitvijo posedujočih. — Tej zmoti nasproti postavi papež nauk Cerkve, da je le zloraba lastnine pregrešna, ne pa lastnina sama.

Lastninska pravica je naravna pravica človekova in je tako stara kot človeški rod. Nobena država in noben družabni red nima pravice do popolne razlastitve imovine. »Človek je starejši kot država in družinska skupnost je pred državnim občestvom.«

To je prvi stebel. Na njem stoji pravica posameznika do lastnine in nedotakljivosti družinske skupnosti.

2) Ker pa zaide posameznik v pridobivanje zelo lahko čez dovoljene meje v škodo človeški družbi — to se pravi, da preveč in po krivici poti obogati, je postavil papež drugi stebel, na katerega je naslonil nauk o pravičnem regulatorju pridobivanja lastnine, in ta regulator mora biti država. — Ta nauk Cerkve je bil spet nekaj nezaslišane za tedanje liberalno naziranje, ki državi ni dovoljevalo nobenega umešavanja v gospodarstvo poedinca. Leon XIII. pa je jasno povedal, da državna skupnost nima le pravice, ampak tudi dolžnost posegati v pridobitvene razmere državljanov, ker je njena naloga skrbeti za občo blaginjo in čuvati ter braniti pravico. Zato se mora državna oblast zavzemati za socialno in gospodarsko šibkejšje sloje in jih braniti pred samopašnostjo in nasiljem močnejših skupin.

Brez dvoma so bili tedaj delavci, kot šibkejšja plast, potrebni državne zaščite in so imeli pravico, da jo zase zahtevajo. In papež je naštel celo vrsto odredb, ki naj jih država ukrene v svrhu zaščite delavcev. — Ako poznamo danes najraznovrstnejša zavarovanja delavcev, od bolniškega, protijetičnega, starostnega, invalidnega, protinezgodnega itd. do podpor za čas brezposelnosti, je res lep napredek. Delavski stan pa ne pomisli, da je bil papež Leon XIII. tisti, ki je v imenu Cerkve prvi to socialno skrb z vsem poudarkom zahteval od državnih oblasti. — Tudi nekatoliške, protestantovske in druge, ki nimajo nobene vere, niso mogle mimo teh pravičnih zahtev katoliške Cerkve. Povsod so jih sprejele v svojo zakonodajo. Tako močen je ta drugi stebel, ki ga je postavila okrožnica Leona XIII. »Rerum novarum«.

3) K pravični rešitvi socialnega vprašanja morajo pa prispevati ne le Cerkve in država, ampak tudi delavci sami. Zato se papež z vso odločnostjo postavi na stran delavstva in poudari delavčovo človeško dostojanstvo. Delavec ni stroj, ampak z neumrjočo dušo, z umom in pro-

sto voljo obdarjeno bitje, kakor so vsi delodajalci in bogataši. Zato mu je treba priznati vse človeške pravice — do dela, do stanu primerne in zadostne plače, do primerne počitka vsak dan in vsako nedeljo, do prostega združevanja v delavskih organizacijah in sploh do pravične pogodbe med njim in delodajalcem. To je bil tretji stebel cerkvenega socialnega nauka.

Danes po 60 letih se nam vse te delavske pravice zde samo po sebi umevne, a v letu 1891 je bilo tako govorjenje skoraj nekaj nezaslišane... Podjetniki so se krčevito upirali vsaki združevalni svobodi svojih delavcev, ker so se dobro zavedali, da je v združitvi moč, ki jim bo pristrigla peruti. S posameznim od podjetja popolnoma zavisnim delavcem, so lahko sklepali delovne pogodbe po najnižjih cenah in z najdaljšim delovnim časom. To je večalo podjetnikove dobičke, ubogega delavca pa vedno tiščalo v bedi. Tudi države, ki so se tesno držale liberalnega nauka o prostem gospodarstvu in svobodni konkurenci, so nasprotovale delavskim udrženjem — danes jim pravimo sindikati — pod pretvezo, da ti ogrožajo svoboden razmah industrije in proizvodnje.

V to sršenovo gnezdo je zadel Leon XIII., ko je proglasil kot nauk krščanske sociologije svobodo de-

lavcev pri združevanju v obrambo svojih človeških in naravnih pravic. To je bil tretji, in sicer zelo močen stebel, ki naj nosi stavbo novega, pravičnega družabnega reda v XX. stoletju.

Opogumljeni po papeževi okrožnici, ki se ji niti kapitalisti niso drznili prehudu upirati, so začeli po obratih rasti delavski sindikati. Pred temi združenji delavcev so začeli polagoma gospodarji dobivati respekt. Vsled sindikalnih vplivov so se začele boljati delovne pogodbe, ki so določale delavcem pravičnejšo plačo, znosnejši delovni urnik, pravico do nedeljskega počitka in oddiha med delovnimi urami, kjer ga prej ni bilo, urejalo se je delo otrok in žensk po tovarnah — na splošno se je začelo stanje delavcev v vseh ozirih boljati.

Na žalost pa iz nevednosti večina delavstva vesoljnega sveta še danes ponavlja za komunističnim lažnjivcem iz Moskve, da je Cerkve v službi kapitalizma in nasprotnica delavstva. To je pravo satansko otemenje razuma v naši dobi, ki belo imenuje črno in črno pravi belo.

Resnica pa je, da se ima delovno ljudstvo največ zahvaliti ravno tej tako obrekovani Cerkvi in njenim poglavarjem, ako je danes v demokratičnih državah njegov položaj neprimerno boljši in pravičnejši, kot je bil pred objavo papeških okrožnic. Zato bi morali biti delavci sv. Cerkvi iz srca hvaležni in ne je blatiiti in smatrati za svojo nasprotnico.

Katastrofalne poplave v Italiji

Vsa italijanska pozornost je bila v preteklem tednu obrnjena na veliko neizgodo, ki je zadela ljudstvo ob izlivu Pada. Velikanske poplave, ki jih je povzročila voda reke Pada, ko je predrla bregove in se razlila na obeh straneh proti Ferrari in proti Rovigu in pa Adriji, se po škodi, katero so povzročile, dajo primerjati le velikemu potresu iz leta 1908, ki je uničil Messino. Voda je zahtevala veliko človeških žrtv. Do sedaj ni še mogoče vedeti koliko. Begunci, ki so morali zapustiti domove pred povodnjo, gredo v deset in desettisoče. Materialna škoda je pa neprecenljiva, saj so uničene številne hiše, javne naprave, zimska setev in pridelki v pokrajini ob ustju Pada od Roviga do morja 30 do 40 km na široko in do 80 km na dolgo.

Na mesto nesreče je prišel ministrski predsednik De Gasperi in predsednik republike Einaudi. Italijansko ljudstvo je pokazalo največje sočustvovanje s ponesrečenci. Po vsej državi so v nedeljo pobirali zanje prostovoljne darove v denarju in v blagu. Prav tako so se mnogi ponudili, da sprejmejo poplavljenec pod streho. Posebno velikodušne so se pokazali prebivalci sosednih mest Padova, Verone, Trevisa. Tudi goriško in tržaško mesto je ponudilo svojo pomoč. Goriški mestni svet je v prid poplavljenecem soglasno odobril pomoč enega milijona. Privatniki so pa darovali obleko in denar. Tudi Tržačani niso zaostali za drugimi. Najprej je zavezniško vojaško poveljstvo poslalo pomoč, nato pa še privatniki.

Takih poplav v severni Italiji še ne pomnijo. Tu pa tam se je zgodilo, da so popustili jezovi te ali one reke, ki je preplavila bližnjo okolico, v taki meri kot letos se pa še ni zgodilo. Mnogi se izprašujejo, kaj je temu krivo. Preprosto ljudstvo si žušlja, da so krive eksplozije atomskih bomb. Izvedenci

pa pravijo, da so poplavam krivi izredni nalivi, ki so bili prejšnje dni po vseh Alpah in po vsej severni Italiji ter povzročili že prej občutno škodo v Genovi, Savoni, Comu, na železnici in cesti čez St. Gotard in drugod. Poleg nalirov pa iščejo krivdo tudi pri posebnem geofizičnem pojavu, ki ga opažajo že več desetletij, namreč v dejstvu, da se morska obala ob ustju Pada vedno bolj niza in zato sili morje vedno bolj v notranjost dežele. Vsled tega je bilo ob zadnji povod-

Moskva zagovarja ustanovitev STO-ja

V soboto 17. XI. je namestnik zunanjega ministra v Moskvi Gromiko izročil diplomatskim zastopnikom treh velesil, ZDA, Anglije in Francije, noto glede tržaškega vprašanja. V nedeljo so vsebino note objavili. V njej Sovjetska zveza obtožuje tri zapadne velesile, Italijo in Jugoslavijo, da so prekršile določila italijanske mirovne pogodbe, ko so se med sabo pogodile, da se ozemlje STO-ja razdeli med Italijo in Jugoslavijo. To je protizakonito, trdi sovjetska nota. Vsled tega poziva Varnostni svet, naj poskrbi za izvedbo mirovne pogodbe z Italijo, kot je bilo sklenjeno; imenuje naj guvernerja, ki bo sprejel oblast nad obema conama STO-ja; guverner naj uveljavi ostala določila mirovne pogodbe.

Sovjetska Rusija vztraja torej še vedno trdno pri zahtevi, naj se Svobodno tržaško ozemlje ohrani, kot je bilo določeno v mirovni pogodbi. Pri tem pa stavi v zelo mučen položaj komunistično partijo v Italiji in v Trstu samem. Saj če smemo verjeti titovcem, je tržaška partija skupaj z italijansko sprejela sklep, naj se Trst vrne Italiji. Kako se to ujema z navodili iz Moskve?

Kaj je vplivalo na to zadnjo moskovsko protestno noto, ni znano. Verjetno pa, da potovanje tov. Ma-

lalan v Moskvo ni bilo brez pomena. Malalan je baje še vedno v Moskvi, kamor ga je poslal Vidali. Prvi odzivi zapadnega sveta na moskovsko noto glede tržaškega vprašanja so negativni. Obsodili so jo, da je le manevar ki hoče preprečiti sporazum glede Trsta med Italijo in Jugoslavijo. Nekaj pa moskovska nota le razodeva, namreč to, da se vršijo razgovori za razdelitev STO-ja in da so ti že močno napredovali.

Atlantski svet v Rimu

Dne 24. tega meseca se sestanejo ministri držav atlantskega sporazuma na jesensko zasedanje v Rimu. Na tem zasedanju bodo razpravljali o financiranju oborožitvenega načrta, o nemški oborožitvi in drugih vprašanjih, ki so s tem v zvezi. Zasedanje je važno, ker mora rešiti vprašanje pospešene oborožitve, katero zahtevajo Amerikanci.

Pred odločitvijo na Koreji

Vsa poročila pravijo, da so pogajanja za premirje na Koreji prišla do odločilnega trenutka. Pododbor za določitev nevtralnega ozemlja je več kot teden dni zasedal vsak dan, ker so komunisti vztrajali pri zahtevi, naj se sprejme določitev, da bo nevtralno ozemlje obsegalo nekaj km širok pas ob sedanji stični točki obeh front. Pri tem se ne bi smeli ozirati na morebitno premikanje fronte, ki bi nastalo, predno bi prišlo do dejanskega podpisa premirja. Ta predlog komunistov je dejansko pomenil prenehanje s sovražnostmi od trenutka, ko bi predlog obe stranki sprejeli.

Poveljstvo Združenih narodov ni hotelo dolgo nič slišati o takem predlogu, ki bi bil ugoden predvsem komunistom, saj bi potem ti slednji lahko zavlekli podpis premirja v nedogled. Končno je pa postavilo protipredloge, in sicer: kot središče nevtralnega ozemlja naj se sprejme sedanja stična črta med obema vojskama, toda premirje se mora podpisati v teku enega meseca. V nasprotnem primeru se bo nevtralno ozemlje znova določilo, upoštevajoč položaj fronte v danem trenutku.

Predlog zapadnih zaveznikov pomeni kompromis med obema dose-danjima stališčema.

Komunistično odposlanstvo je bilo ob novem zapadnem predlogu precej iznenadeno in je zaprosilo najprej en dan, nato pa dva dni za premislek. Morda bodo zaprosili še za nekaj dni odloga, da premislijo. Vsekakor se vidi, da so v zelo neprijetnem položaju, ker bodo prisiljeni se izjaviti, ali so v resnici za premirje ali ne.

Pokol ujetnikov na Koreji

General Ridgway je na vsak način odločen, da s pogajanjem preneha, če se bo izkazalo, da se komunisti skušajo le igrati slepo miš. Amerikance je posebno močno podkurilo poročilo, ki je došlo pred nedavnim o pokolu ujetnikov in civilistov po rokav komunistov. Poveljstvo osme armade je uradno javilo, da so komunisti pomorili najmanj 5790 vojnih ujetnikov ZN, 7000 vojakov Južnokorejske republike in okrog 250 tisoč civilistov. Polkovnik Hanley, ki je vodil preiskavo o komunističnih umorih, je izjavil, da predstavlja komunistični pokol vojakov in civilnega prebivalstva na Koreji prvenstvo umorov in barbarstva, ki je edinstveno celo v komunističnem svetu. Mi pa nismo tega mnenja. Umor vojnih ujetnikov in civilistov na Koreji je samo eden izmed členov v dolgi vrsti sličnih zločinov, ki so jih komunisti izvršili vsepovsod, kjer so kdaj prišli na oblast. Začeli so v Rusiji, nadaljevali v Španiji, nato med zadnjo svetovno vojno v Jugoslaviji in drugod, kjer so imeli kaj oblasti. Pokol na Koreji ni zato nič novega in nič tako edinstvenega, samo da so prej plačevali stroške drugi narodi in so Amerikanci le prisostvovali, sedaj pa so

se vloge obrnile in morajo Amerikanci sami okušati »kulturo« komunistov, katero so med vojno podpirali in zagovarjali. Ko so padali slovenski in jugoslovanski protikomunistični vojniki pod streli komunistov, ko so poklali deset tisoč slovenskih fantov in jih pometali v kočevska brezna, so Amerikanci molčali. Danes se zgražajo nad barbarstvom, ki so ga še pred nedavnim sami podpirali in ga sedaj še podpirajo v Jugoslaviji. »Danes meni, jutri tebi...« Da bi bilo le dovolj za izpametovanje nespametnih ljudi!

Nemiren Vzhod

Ob Sueškem prekopu beležijo novo vrsto incidentov. V Ismailiji je prišlo do streljanja med egiptovsko policijo in britanskimi vojniki. Bili so mrtvi na obeh straneh; tudi civilisti so imeli žrtve. Vendar do sedaj ni prišlo še do spopada med pravimi oboroženimi četami. Vsi incidenti so le bolj posledica živčne napetosti, ki vlada v predelih okrog Sueza, kot pa pravega vojnega stanja med Egipčani in Angleži. Vendar do sedaj trmasto vztrajajo vsak pri svojih zahtevah. Egipčani hoče-

jo, naj Angleži zapuste Egipt in Sudan; Angleži pa tega nečejo, češ da imajo še vedno svojo pravico ostati ob Sueškem prekopu za njegovo obrambo. Pri tem so z Angleži soglasni tudi Amerikanci in Francozi. Zato je angleški list Economist zapisal, da morajo Britanci biti prav za prav hvaležni Mosadeku in Egipčanom zaradi njihovih homatij, ker so si na ta način pridobili podporo Amerike, katera je prej gledala na vprašanja Srednjega Vzhoda z drugačnimi očmi nego Anglija.

Zadnja pobinkoštna nedelja

Iz svetega evangelija po Mateju
(Mt 24, 15-35)

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Kadar boste videli gnusno opustošenje na svetu kraju, napovedano po preroku Danielu, — kdor bere, naj razume — takrat naj beže v hribe, kateri so v Judeji; in kdor je na strehi, naj ne hodi dol, da bi kaj vzel iz svoje hiše; in kdor je na polju, naj se ne vrača domov po svoj plašč. Gorje pa nosečim in doječim v tistih dneh. Molite, da se vaš beg ne zgodi pozimi ali na soboto; zakaj takrat bo velika stiska, kakršne ni bilo od začetka sveta do zdaj in je tudi več ne bo. In ko bi ne bili tisti dnevi okrajšani, bi ne bil očet noben človek; toda zaradi izvoljenih bodo tisti dnevi okrajšani. Če vam tedaj kdo poreče: 'Glejte, tukaj je Kristus,' ali: 'Tam je,' ne verjemite. Vstali bodo namreč krivi Kristusi in krivi preroki in bodo delali velika znamenja in čudeže, tako da bi tudi izvoljene premotili, če bi bilo mogoče. Glejte, naprej sem vam povedal. Ako vam torej poreče: 'Glejte, v puščavi je', ne hodite ven; 'Glejte, v hramu je', ne verjemite. Kakor namreč blisk pride od vzhoda in posveti do zahoda, tako bo tudi s prihodom Sina človekovega. Kjer koli je mrtvo truplo, tam se bodo zbirali jastrebi. Takoj po stiski tistih dni pa bo sonce otemnelo in luna ne bo dajala svoje svetlobe in zvezde bodo padale z neba in nebeske sile se bodo majale. Takrat se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu in takrat se bodo jokali vsi rodovi na zemlji: in videli bodo Sina človekovega priti na oblakih neba, z veliko močjo in slavo. In poslal bo svoje anđele ob mogočnem glasutromb in zbrali bodo njegove izvoljene od štirih vetrov, od kraja do kraja neba. Od smokvinega drevesa pa se učite prilike: Kadar postane njegova veja že muzevna in poganja liste, veste, da je blizu poletje. Tako tudi vi: kadar boste videli vse to, vedite, da je blizu — pred vrati. Resnično, povem vam: ta rod ne bo prešel, dokler se vse to ne zgodi. Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.

Danes je zadnja nedelja po binokostih in z njo se končuje cerkveno leto. Za to nedeljo je Cerkev postavila evangelij, ki govori o koncu sveta in o poslednji sodbi. Opozoriti nas hoče, da bi s svetim strahom skrbeli za zveličanje svoje duše.

Strah božji nas varuje pred grehom. Sveti Janez Krizostom ga primerja s stražo, ki ne dovoli nikomur vstop. Tako strah božji prežene vsako skušnjavo, ki nas hoče spraviti v greh. Stari Tobias je učil svojega sina: 'Če se bomo bali Boga, se bomo izognili vsakega greha in bomo storili mnogo dobrega.' Kako bi mogel človek žaliti Boga, če se živo zaveda, da bo moral nekoč pred njim dajati odgovor?

Strah božji ni za človeka nekaj poniževalnega, ampak zelo koristnega. Celotno Jezus je skušal Judeža s tem strahom obvarovati pred izdajstvom. Opozoril ga je pri zadnji večerji: 'Eden izmed vas me bo izdal. Resnično povem vam, bolje bi bilo, da bi tisti človek ne bil rojen!'

Ob vesoljni sodbi bodo propadli vsi zemeljski maliki, na katere so se mnogi tako zanašali v življenju. Ostal bo le Bog in večnost. Redko je Jezus govoril tako slovesno: 'Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.' Prosimo Boga za milost, da bi te besede prav razumeli.

NEDELJSKA MOLITEV

ZBUDI, PROSIMO, GOSPOD, V SVOJIH VERNIH VOLJO, DA SE BODO Z VEČJO GOREČNOSTJO TRUDILI ZA SADOVE BOŽJEGA DELA IN PREJELI VEČJE PRIPOMOČKE TVOJE LJUBEZNI.

Koledar za prihodnji teden

- 25. novembra. NEDELJA. 28. pobinkoštna; Katarina, devica in mučenica.
- 26. PONEDELJEK. Leonard Portomavriški.
- 27. TOREK. Virgilij, škof in apostol korških Slovencev.
- 28. SREDA. Gregorij III., papež.
- 29. ČETRTEK. Saturnin, škof in muč.
- 30. PETEK. Andrej, apostol.
- 1. decembra. SOBOTA. Pavlina, muč.

Iz življenja Cerkve

Sv. Oče in šport

V nedeljo 11. novembra je sprejel sv. oče udeležence plenarnega zasedanja Mednarodnega društva športnega tiska. Sprejema so se udeležili zastopniki športnega tiska iz glavnih evropskih držav pod vodstvom generalnega predsednika Viktorja Bojha in glavnega tajnika Antona Herbautsa. Sv. oče je imel na udeležence sprejema govor, v katerem je orisal stališče sv. Cerkve do športa.

V prvem delu govora je govoril sv. oče o delovanju športnih dopisnikov in o blagodejnem vplivu, ki ga lahko razvijajo s svojimi športnimi dopisi. Posebno važne so pa izjave sv. očeta v drugem delu govora, v katerem je razložil v kratkih besedah stališče sv. Cerkve do športa, ki se mora v privatnem in javnem življenju držati mesta, ki mu pripada in ki mu ga odločajo človekovo dostojanstvo, njegove višje dolžnosti in splošni blagor. Načela glede športa so po mnenju sv. očeta sledeča:

1. Šport ne sme biti sam sebi namen ter se ne sme izpreveriti v oboževanje materije. Šport mora služiti celotnemu človeku, zato ne sme ovirati njegove duševne in moralne izpopolnitve, ampak jo mora vsestransko podpirati.

2. Glede stanovskega dela, telesnega in duševnega, ima šport namen, da nudi ljudem nekaj oddih, da se morejo ljudje z obnovljeno voljo in novimi močmi povrniti k svojemu vsakdanjemu delu. Zato bi bila velika nesmisel, če bi športno udeležence zavzelo glavno mesto v človekovem delovanju.

3. Športno udeleževanje ne sme onemogočiti pristranskih vezi med močnem in ženo in tudi ne ovirati družinske sreče. Tudi ne

sme pretiravati svojih zahtev, ki je življenje, ki loči zaradi dela očeta, mater in otroke, že samo na sebi dovolj težko. Družinsko življenje je tako dragoceno, da mu ni mogoče odkloniti te zaščite.

4. Isto načelo velja in to s še večjo upravičenostjo, ko gre za verske dolžnosti: ob nedeljah gre prednost Bogu.

Sicer pa razume sv. Cerkev povsem potrebo mestnega človeka po nedeljskih izletih; ona se celo veseli ob pogledu na družine, ki iščejo oddiha in veselja v božji naravi. Sv. Cerkev ne prepoveduje nedeljskega športa, ampak ga presoja z dobrohotnostjo, pod pogojem seveda, da poskrbijo športniki za to, da ostane nedelja dan Gospodov in dan telesnega in duševnega oddiha.

Ob koncu svojega govora je omenil sv. oče sv. Pavla, ki je predhodnik, vzor in nekaj patron vseh športnikov in ki se je, govorec o pravilih in duhu športa, dvignil do duhovnega vrednotenja vseh športnih tekem. V svojem prvem pismu do Korinčanov je zapisal namreč glede športnih tekem sledeče večno važne besede: »Ali ne veste, da tisti, ki v tekališču tekajo, sicer vsi tečejo, pa le eden dobi nagrado? Tako tecite, da jo dosežete. Vsak pa kateri tekmuje, se zdrži vsega: oni, da prejmejo minljiv venec, mi pa neminljivega. Jaz torej tako tecem, ne kakor na slepo; se tako borim, ne kakor bi mahal po zraku; marveč zatiram svoje telo, in ga devljam v sužnost, da bi, ko evangelij oznanim drugim, sam ne bil zavržen.« (1 Kor 24-27).

»Mi Vas zapuščamo, gospodje« je končal sv. oče, »pri teh besedah in prosimo apostola narodov, da bi Vam izprosil od Boga, da bi znali širiti sijajno nalogo špor-

ta, ki je po klasičnem izreku v tem, da napravi iz zdravih in močnih teles posodo lepih in junških duš.«

Vietnamski katoličani

Vietnam je, kakor znano, del Francoske Indokine ter spada s Kambodžo in Laosom k Francoski Uniji. Vietnam je z misijonskega stališča vse bolj važen kot ostale države Indokine, saj ima sam skoraj polmilion katoličanov, medtem ko jih imajo Kambodža, Laos in sosednji Siam vsi skupaj le okoli 200.000. Vzrok, da imajo zadnje tri države tako malo katoličanov, je iskati v privilegiranem stališču, ki ga živa Budova vera v teh treh državah.

Precej drugače je v Vietnamu, čigar kultura je kitajska in kjer budistična vera ni mogla pognati globokejših korenin. Vera Vietnamcev je animizem, to je vera v duhove oziroma vera v duše umrlih prednikov in njihovo češčenje. Že v 18. stoletju je našlo krščanstvo med temi ljudmi zelo ugodna tla in vse večje zanimanje za Kristusov evangelij kot v ostalih državah Indokine. Vietnamski vladarji so bili katoliški veri zelo sovražni, tako da je prišlo v 19. stoletju do zelo hudih preganjanj, ki so zahtevala kakih sto tisoč krščanskih žrtev.

Sledila je nato mirna doba vse tja do druge svetovne vojne, ko so Japonci osvojili deželo. Po njih porazu in odhodu je komunistična stranka (Vietminh) pod krinko nacionalizma napravila med vietnamski katoličani veliko zmede, toda zadnja leta so katoličani vsi igro komunistov spoznali in vietnamska Cerkev je začela zopet uspešno delovati. Vsoda vietnamskih katoličanov je odvisna predvsem od tega, ali bo prišla dežela pod komunistični vpliv ali ne, to je, ali se posreči francosko-vietnamski vojski zadržati napade komunističnega Vietminha. Kakor kaže, se je položaj protikomunistične vojske pod poveljstvom francoskega generala Latre de Tassigny zadnje čase zelo zboljšal. Poleg tega je zelo verjetno, da Združeni narodi ne bodo dopustili, da bi se komunistični val razlil čez deželo ter ogrožal s tem vso južnovzhodno Azijo.

Mnogi odlični Vietnamčani trdijo, da je edino krščanstvo zmožno dvigniti deželo iz sedanjega stanja. Hočimihov nacionalni komunistem jih je precej razočaral. Vietnamsko ljudstvo, ki je po svoji naravi verno, čuti potrebo po višjih idealih. Poskusi nekaterih krogov, da bi reformirali budižem na narodni podlagi, imajo zelo skromne uspehe. V Vietnamu so še druge verske organizacije, ki po številu pristašev ne zaostajajo za katoličani, kot na pr. kaodisti, ki imajo na svoji strani važne politične in druge osebnosti, toda vse te verske sekte so le lokalnega pomena, brez vsake težnje po univerzalnosti. Katoliška Cerkev pa gleda kljub udarcem zadnjih let še vedno z zaupanjem v bodočnost, kolektivne spreobrnitve na deželi in posamezne spreobrnitve po mestih so še vedno na dnevnem redu. Cerkev ima v javnosti zelo močno zaslobo: sam vietnamski cesar je skupaj s svojimi otroki katoliške vere. Katoličan je ravnatelj cesarskega kabineta, dva ministra, en deželni guverner, poleg tega so katoličani še razni visoki funkcionarji, prefekti, sodniki, zdravniki itd. Žal, da je na strani vietminha nekaj zaslepljenih katoličanov, ki jih komunisti zlorabljajo za svojo propagando.

Katoliška Cerkev ima v Vietnamu 15 apostolskih vikariatov; med 21 milijoni prebivalcev je 1.381.000 katoličanov s 1.430 domačimi in 336 tujimi duhovniki. V Kambodži, ki šteje med 4,5 milijoni prebivalcev 109 tisoč katoličanov, je en sam apost. vikariat z 80 domačimi in 26 tujimi duhovniki. V Laosu, ki ima 6,6 milijonov prebivalcev in 32 tisoč katoličanov, je en apost. vikariat in ena apost. prefektura z 19 domačimi in 24 tujimi duhovniki oz. misijonarji. V vseh teh treh državah Francoske Unije, ki merijo okoli 750 tisoč kvadr. km in ki štejejo kakih 32 milijonov prebivalcev, je več kot polmilion katoličanov, kar pomeni, da pride na sto prebivalcev okoli pet katoličanov.

Prihodnji mednarodni evh. kongres v Barceloni

Sv. oče je določil kot kraj prihodnjega mednarodnega evharističnega kongresa, ki se bo vršil meseca majnika prihodnjega leta, špansko obmorsko mesto Barcelono. To bo prvi mednarodni evh. kongres v sedanji povojni dobi, prvi po zadnjem kongresu, ki se je vršil 1938. leta v Budimpešti.

Vprašanja, ki jih bodo obravnavali na tem kongresu in ki jih je sv. oče že odobrilo, so sledeča: 1) Krščanski mir; 2) Evharistija in mir med ljudmi in Bogom, in: Evharistija in mir med ljudmi samimi; 3) Evharistija in individualni mir; 4) Evharistija in družinski mir; 5) Evharistija in socialni mir; 6) Evharistija in mir med

narodi; 7) Evharistija in enotnost Cerkve.

Vest o mednarodnem evh. kongresu je vzbudila vsepovsod veliko zanimanje. Posebno veliko zanimanje vlada v Latinski Ameriki, kjer se že sedaj pripravljajo na romanje v Evropo. Isto velja o Severni Ameriki, kjer so v Chicagu že naročili parnik velike tonaže, s katerim bodo chicaski romarji odpotovali 15. majnika iz New Yorka na Španjo. Newyorški kard. Spellman je naznanil svoj prihod v Barcelono na čelu kakih tisoč newyorških katoličanov.

Posebno živo željo udeležiti se tega kongresa kažejo udje raznih evharističnih bratovščin. Predsednik španske adoracije je sporočil, da znaša število vseh članov, ki prosijo za prenočišče v dnevih kongresa, nič manj kot deset tisoč. Francoski voditelj »apostolstva molitve« je glede kongresa v zvezi z raznimi komisijami

kongresa. Iz Belgije je naznanjen prihod tisoč flamskih in 800 valonskih romarjev. Westminsteri (londonski) kardinal je sporočil, da se že organizirajo razni romarski oddelki, med njimi tudi škotski oddelki s 500 romarji, ki se pripravljajo na potovanje v Barcelono. Monakovski kardinal Faulhaber dela na to, da bi se mogla številna skupina nemških delavcev udeležiti barcelonskega kongresa. Podobna poročila prihajajo iz Švice, Holandske, Kanade in Avstralije.

Posebno ganljivo je pismo, ki ga je poslal kongresnemu uradu župnik cerkve sv. Jožefa v Johannesburgu v Južni Afriki in v katerem sporoča, da se bo vrnil v Evropo po 37 letih odsotnosti ter da bo pripeljal s seboj skupino črnih katoličanov.

Število vseh tujih romarjev, ki se bodo udeležili evharističnega kongresa v Barceloni, cenijo že sedaj na 150.000.

Poznate Slov. Benečijo?

Ta majhna dežela se nahaja v vzhodnem delu videmske pokrajine in nadškofije. V Nadiški in Sentenartski dolini meji na Jugoslavijo, s katero teče državna meja prav po isti črti, koder je tekla stara italijansko-avstrijska meja. Slovenska Benečija je majhna in se nahaja vsa v Julijskih prednjih Alpah. Zakaj ji pravijo Benečija? Zato ker pripovedujejo, da so se v starih časih prebivalci teh krajev Veneti preselili tukaj sem, kjer so bili bolj varni pred raznimi sovražniki. Zgodovinsko najbolj zanimiva kraja sta Landarska jama, v kateri je, kot pravi legenda, bivala kraljica Vida v času, ko so Longobardi vladali v Furlaniji, in pa Sv. Anton na Jezeru v Št. Lenartski dolini. Domača zgodovina pripoveduje, da se je pod staro lipo, ki še danes stoji pred cerkvijo, zbral zbor starešnih, sestavljen iz dvajsetih mož, kateri je imel veliko oblast v Benečiji, saj je smel celo izrekat smrtne obsodbe.

Slovenska Benečija je imela in ima še danes slavne može, posebno med duhovščino. Slavni dominikanec Jacopo Stellini, rektor padovanske univerze, je bil doma iz Gornjega Trbilja, kjer se je rodil v družini Stulin (od tu poitalijanci priimek Stellini). Bil je tako izobražen, da je z lahko nadomestoval katerega koli drugega profesorja, če je bil ta zadržan. Drugi slavni mož iz Benečije je bil vsem starejšim Goricanom dobro znani monsignor dr. Alojzij Faldutti, doma iz Škrutovega pri Št. Lenartu. V Gorici je postal telni proš in voditelj italijanske katoliške stranke ter poslanec v dunajskem parlamentu. Umril je po prvi svetovni vojni kot tajnik pri papeški nunciatu v Litvi.

DOBRE KNJIGE

V zimskem času človek rad seže po dobri knjigi. Sedaj imamo nekaj novih, ki je prav, da si jih nabavite.

Najprej priporočamo knjigo dr. Fr. Jakliča, FRIDERIK BARAGA. Prvič je izšla pred leti v Ljubljani. Sedaj so jo v Argentini ponatisnili. Pisatelj je knjigo znova pregledal in dopolnil. Dodali so tudi razne nove slike, tako da je knjiga res odlično delo, primerno, da jo ima v svoji knjižnici vsak slovenski izobraženec in tudi preprost človek. Dobite jo v Dobrodelni pisarni v Gorici v usnje ali pa v platno vezano.

»PUŠČAVA BO CVETELA«. O tej knji-

gi smo že poročali. Danes jo zopet priporočamo vsem našim bralcem, tudi onim v inozemstvu, ki tako težko dobijo v roke dobro slovensko knjigo. Kar izhaja sedaj v Sloveniji, je čestokrat le slabo čtivo ali prazna politična propaganda. Zato je dobra slovenska knjiga toliko več vredna. Tudi to knjigo dobite v Dobrodelni pisarni ali v Katoliški knjigarni v Gorici.

»RIBIČI«. O tej knjigi ni še nihče spregovoril v našem listu, čeprav bi to v polni meri zaslužila. Knjiga govori o življenju mladega žoisista, njegovih bojih, porazih in zmagah. Zelo lepo berilo. Sežite po njej! Ne bo vam žal.

Miklavž prihaja

Koledar napoveduje skorajšnji prihod starega prijatelja otrok sv. Miklavža. V Gorici bo sv. Miklavž obiskal otroke na predvečer svojega praznika v sredo 5. dec. popoldne v dvorani Brezmadežne na Placuti. Tedaj bo za otroke predvajana Grzičeva spevoigra »Miklavž prihaja«, katero pripravlja katoliško prosvetno društvo v Gorici. Ob tej priliki bo tudi obdarovanje otrok. Starši, ki želijo, da sv. Miklavž obdari njihove male, naj prinesejo darila v Dobrodelno pisarno na Riva Piazzutta 18 do srede 5. dec. opoldne.

Vendar bi ne bilo prav, če bi nebeski svetnik obdaril samo otroke bogatejših staršev. Zato želi Dobrodelno društvo obdarovati tudi druge otroke, predvsem najpotrebnejše. V ta namen bo društvo priredilo posebno nabirko po mestu. Upamo, da bodo naši sorojaki velikodušnih src in bodo pomagali revnim otrokom. Če bi katerega pri obisku izpustili, pa bi rad kaj daroval, naj blagovoli to sporočiti ali

pa sam prinese svoj dar na sedež Dobrodelne pisarne na Riva Piazzutta 18, tel. št. 227.

Dobrodelno društvo v Gorici

Kulturni večer v Gorici Ob 20-letnici smrti nadškofa SEDEJA

Prihodnji teden 29. nov. preteče 20 let, odkar je umrl gorški nadškof msgr. dr. Franc Borgia Sedej. Gorški Slovenci se bomo ob tej priliki odločili spomenu velikega vladike s spominsko svečanostjo, ki jo priredi Katoliško prosvetno društvo v Gorici v sredo 28. nov. ob osmi uri zvečer v dvorani Mar. družbe na Placuti.

Vstop prost.

Izseljeniška nedelja 2. decembra

praznik naše zveste ljubezni

»Praznik naše zveste ljubezni« — ljubezni do izseljencev v tujini in zveste ljubezni izseljencev do svojega rodu in svoje domovine — je imenoval koledar družbe sv. Mohorja leta 1933. izseljeniško nedeljo, ki smo jo praznovali vsako leto na prvo adventno nedeljo. Leta 1932 smo jo začeli praznovati po vsej domovini. Ta praznik je prebudil v narodu doma zanimanje za izseljence po svetu. Domovina je hotela ohraniti stalne ozke stike z vsemi Slovenci v tujini. Pripravljena je bila zanje skrbeti in žrtvovati vse, kar le more, da jih ohrani zveste veri in narodu. Zavedala se je, da je to dolžna že zaradi tega, ker je njih mati. še bolj pa dolžna zaradi same sebe. Skoraj pol milijona svojih otrok izgubiti kar tako hitro in morda za vedno, ni malenkost za tako mal narod, kakor je naš.

Izseljenci širom sveta so bili veseli prebujenja domovine. Bili so hvaležni družbi sv. Rafaela, da je to prebujenje dosegla. In to po pravici! — Nič več niso bili tako zanemarjeni in pozabljeni. Nič več tako prepuščeni samim sebi in tujini — mačehi, kakor so bili dotlej.

Lepo je delovala družba sv. Rafaela vse tja do druge svetovne vojne, ko je bilo po sili razmer njeno delovanje prekinjeno. Razmere v domovini po mesecu maju 1945 pa so prisilile deset in desettisoče rojakov, da so morali zapustiti svojo ljubljeno domovino in iskati zavetje in miren kotiček nekje v daljnem svetu. Tako se je število naših izseljencev povečalo z begunci zadnjih let.

Če je bilo praznovanje »Izseljeniške nedelje« potrebno v letih pred drugo svetovno vojno in krvavo revolucijo v domovini, je toliko bolj potrebno v sedanjih časih, ko so se razmere v domovini popolnoma izpremenile.

Če je bilo delovanje družbe sv. Rafaela prava narodna potreba v tistih časih, koliko bolj nam je potrebna v današnjih dneh njena organizacija, ki bi povezovala in združevala po vsem svetu razkropljene ude našega naroda.

**»PRAZNIK NAŠE ZVESTE LJUBEZNI«
BOMO LETOS ZOPET PRAZNOVALI
NA PRVO ADVENTNO NEDELJO, DNE
2. DECEMBRA**

Nad 400.000 naših ljudi je danes v tujini. V Združenih državah ameriških jih je nad 300.000, drugod po svetu jih je pa tudi do 100.000. Prvi naši izseljenci v Ameriki so bili naši slovenski misijonarji in njih sorodniki sredi preteklega stoletja. Ljudstvo se je pa pričelo v večjih množinah izseljevati nekako okrog leta 1880 in sicer najprej v Nemčijo, potem v Združene države ameriške in v Brazilijo. Vrhunec je izseljeništvu doseglo okrog leta 1910. Tudi prva leta po vojni je bilo izseljevanje v Ameriko znatno. Ko pa so leta 1924 Združene države začele omejevati priseljevanje in so ga kasneje skoraj popolnoma odpovedale, se je tok izseljevanja obrnil v Francijo, Belgijo, Holandijo, v Kanado in v države Južne Amerike, zlasti v Argentino.

Štiristotisoč bratov in sestra slovenske krvi živi v tujini. — Ali smemo in moremo biti brezbrizni drug do drugega? Ali nam sme biti vnuar, ko se izgublja naš rod v tujini?

Ne! — Tega vendar ne! — Vsi smo enega rodu in ene krvi! — Povezani moramo biti med seboj! V tesnih medsebojnih stikih moramo ohraniti tudi v tujini naše verske in narodne ideale, vero v Boga in ljubezen do materinega jezika in slovenske kulture. Pa ne samo ohranjati v svojih srcih. Tudi naša mladina, rojena morda v tujini, mora ostati zavedna slovenska mladina, ponosna na svoj rod in dom. To je sveta dolžnost slovenskih staršev, da ohranijo svoje sinove in hčere domovini.

PRAZNIK NAŠE ZVESTE LJUBEZNI

Zveste ljubezni do njih, ki nam jih je iztrgala tujina. Zveste ljubezni do naše domovine.

Koliko ljubečih slovenskih src je že ločilo naše izseljeništvu. Saj je raztrgalo cele družine. Iz koliko slovenskih hiš je zato zadnjih 50 let odmeval bridek jok, ko so se ločili možje od svojih žena, očete od svojih družin, otroci od svojih staršev in hite na tuje za kruhom.

In izseljeni sami, ko so odhajali? — O, saj nihče drugi ne ve, kaj so čutili takrat, ko jih je odpeljal vlak proti meji, razen tistih, ki so šli sami na to grenko pot.

Da! Oj težko je ločiti se! Toda kljub tej boli ločitve so si ločena srca ostala zvesta v ljubezni. Koprnela so drug po drugem.

Nove trume so se dvigale in hitele v tu-

jino. Ločitev je sekala nove rane, nove solze so tekale. Tako je polagoma nastal že veletok našega ljudstva v tujino. Do deset tisoč in še več je odhajalo vsako leto naših ljudi zadnja leta pred vojno samo v Ameriko. V nekoliko letih smo dobili po pesniških besedah že kar celo »slovensko domovino na tujem«.

Izseljenci so se med tem časom živeli v tuje razmere in začeli živeti svoje lastno izseljeniško življenje. Našli so si tam vedno več novih prijateljev. Srca so se vezala z novimi srci v tujini in — kaj čuda, če je morda v srcih vedno bolj izginjal spomin na složitve bridki dana.

Tam za mejami po zapadni Evropi, tam za velikim morjem v obeh Amerikah pa so se težki valovi mrzle tujine dvigali vedno više in više in začeli potapljati slovenska srca v morje potujevanja. Naši ljudje so se izgubljali za vedno za rod in dom.

Pa naj se to res zgodi?

Naj se nam res ta stotisočera slovenska žlahtna kri izgubi za vedno?

Ali naj se potopi toliko slovenske krvi brez koristi za dom in rod? Ta kri je naša kri, ki je odtekla iz srca našega naroda in okrepila tujino. Znoj naših izseljencev je lil z njih čela ob delu za napredek in blagostanje tujine. Namakal je kot blagodejni dež industrijo in polja tujine in ji donasal stoteren dobiček. Ali nimamo pravice, zahtevati od tujine, da se oddolži rodu in domu naših izseljencev? — Da! Imamo to pravico! Zahtevamo od tujine, da nam prizna vsaj to pravico, da smemo ostati zvesti svojemu narodu! Da imamo pravico vzgajati svoje otroke v slovenskem narodnem duhu in zvestobi do materinega jezika! Naša dolžnost je, da si to pravico zavarujemo!

KAKO JE Z NAŠO KRVJO V TUJINI?

1. Mnogo, v zapadni Evropi več kot polovica naših ljudi, jih je odšlo v tujino, da si tam prislužijo denarja, da z njim morda rešijo zadolženi dom v domovini ali da si s prihranki postavijo hišo v domovini. Vsi ti se bodo vrnili v domovino, ko bo to mogoče. Z njimi se bodo vrnili tudi sinovi in hčere, ki si niso morda v tujini še ustvarili svojega doma. Ta mladina je bila rojena, gotovo pa vzgojena in šolana v tujini in je zato več ali manj odtujena domu — in slabo govori slovenski jezik. Tu je naloga v prvi vrsti naših staršev, potem pa tudi naših izseljeniških društev in Rafaelove družbe, ki naj se čimprej zopet poživijo, da bodo v tej mladini poživeli in gojili narodno zavest in jo pripravljali za bodoče delo v domovini.

2. Precej je naših izseljencev, ki so si v tujini ustvarili svoj trdni dom, morda so se celo poročili s tujko, zato se ne bodo več za stalno vračali v domovino. Ostali bodo v tujini, a v njih srcih pa je globoko zarisana podoba njihovega domačega kraja. Vsak dan prehodijsko morda v mislih pota in steze na svoji zemlji, v duhu pozdravljajo svoje drage domače. V srcih nosijo tiho željo, da bi še enkrat mogli obiskati svoj rodni kraj, predno jih bo zagnila hladna zemlja tujine. — Naloga teh je, da tudi svojim otrokom vcepijo v srca ljubezen do slovenskega rodu in jezika!

3. Potem pa ostanejo še oni, ki so sprejeli tuje državljanstvo. Oni in njih otroci bodo za vedno ostali v tujini. Če se bodo tako utopili v tujini, naj se ne utope brez obljube zvestobe in ljubezni do svojega rodu in njegove domovine. Svojim sinovom in hčeram naj vcepijo spoštovanje do krvi, iz katere so. Ljubezen do koščka zemlje, iz katerega prihaja njihov rod. Ko bo prej ali slej za vedno onemela na njih ustnicah mila slovenska govorica, ali naj ugasne z njo tudi ljubezen do rodu v njih srcih? Če že morajo postati Francozi, Nemci, Holandci, Belgijci, Američani, ali ni njih dolžnost, da bodo kot taki Sloveniji naklonjeni, ponosni na rod in dom svojih staršev?

Velike in težke naloge nas čakajo! — Med izseljenci moramo graditi most narodnih in kulturnih vezí. — Vsi, ki imamo dobro voljo in nam je pri srcu naš rod in dom, si moramo seči v roke in se skupno lotiti velikega dela: ohranitve zveste medsebojne ljubezni! Sezimo si v roke izseljeniški duhovniki in kulturni delavci-laiki po vseh kolonijah in deželah vsega sveta, kjer biva naš rod.

Bratje in sestre na Koroškem in Primorskem, ki tudi bijete boj za svoje narodne pravice in za svoj obstoj! Pridružite se nam! Misel na brate in sestre našega rodu, ki so raztreseni po vsem svetu, skrb za njih narodni obstoj, ljubeznjiva pripravljenost, pomagati jim s pismenim stikom, z dobrih tiskom, z medsebojnimi obiski bo tu-

di vas okrepila v vašem lastnem boju za svoj obstoj.

Delajmo na to, da bi čimprej zopet začela delovati družba sv. Rafaela.

Vpeljimo povsod, kjer bivajo Slovenci na svojih domačih tleh, na Koroškem, Primorskem, Goriškem, in povsod po svetu, kjer bivajo slov. izseljenci, prvo adventno nedeljo zopet praznovanje izseljeniške nedelje.

Prva adventna nedelja naj bo odslej naprej vsako leto za nas vse skupni izseljeniški spominski dan. — Spominski dan onega dne, ko se je iz posameznih hiš čul bridek jok in so se slednjič odprla vrata rodne hiše in je ljubljani član družine zadnjikrat stopil jokaje čez prag s popotnim kovčkom v roki, se za oglom še enkrat ozrl s solzami v očeh na »hišico očetov«, potem pa ga je vzela tujina izpred oči. Ta spominski dan bo obnovil v slovenskih srcih prav živ spomin na sveto, s solzami začeteno prisego, dano ob slovesu: »Saj vas nikdar ne bomo pozabili« — »Saj si bomo pisali!«

Ta spominski dan naj pa tudi našim bratom Korošcem in onim s Primorskega in Goriškega kliče v spomin, da smo vsi sinovi iste krvi, da tvorimo vsi skupaj eno narodno telo. Četudi ste pod tujo oblastjo, vendar vi živite vsaj na svoji lastni slovenski zemlji. Spomnite se tudi vi naših izseljencev. Vsi, ki pripadamo slovenskemu rodu praznujmo skupno našo izseljeniško nedeljo!

Prva adventna nedelja je za praznik vseh naših izseljencev najbolj primerna. Na to nedeljo pričenjamo adventni čas. Pričenjamo se pripravljati na najlepši in najmilejši praznik krščanskih družin, na Božič. Tedaj se rodi Zveličar nekako kot sin izseljenke matere — na tujem, v Betlehemu. Tisti lepi praznik, ki sam na sebi že tako mlo vabi vsako srce domov. Praznik, ki napolni vsako srce v tujini z nekim velikim hrepenenjem po domu, po domačih, po domovini. Če božični praznik, če sam nebeški Izseljenec v betlehemske hlevčku ne bo zvezal vseh naših src, kateri drugi praznik naj jih?

GOSPODARSTVO

Listje odpada...

Odpadanje listja prebudi v pesniku otožno žilico, on pravi melanholijo. Primerja drevo in njegove liste s človeškim življenjem: Mladost = zelena in cvetoča pomlad; delavna doba = poletje; moška doba = konec poletja in prva jesen z odbiranjem plodov; starost = odpadajoči listi, gola drevesa. List za listom pada, človek se vrača k zemlji. Razpoloženje praznika Vseh svetih.

Takega razpoloženja ali melanholije pa kmet ne pozna. On ve, da sta on in drevo nujno potrebna počitka. Saj sta garala celo leto. Je tudi prav, da se malo odpohčeta. In saj ne bosta lenuharila, ker bosta zbirala novih sil za pomlad: kmet ne za osemurni temveč za šesturni in več urni delavnik, drevo pa za to, da bo zopet poglodal zelene liste in cvetje, iz katerega se razvijejo plodovi.

Kdo jima ne bi privoščil malo počitka? Odpadajoči listi so dovršili svojo življenjsko nalogo, so dozoreli in zato se održejo od matere, od drevesa. Padejo na zemljo, da se spremenijo v redilno snov za novo življenje.

Slinavka in parkljevka

zopet kroži. Trenutno je celo zelo razširjena in to ne samo v Italiji, temveč tudi v drugih državah, tako v Nemčiji in Franciji.

Pisali smo o ti bolezni in opozarjali, kako obvarjemo našo živino pred to zavrtno boleznijo.

Zapomni si:

Ne hodi brez potrebe po tujih hlevih in tudi ne po tujih dvoriščih!

Če veš, da je v bližini slinavka in parkljevka, drži se strogo navodil, ki jih je dala oblast.

Predvsem ne vodi svoje živine po javnih poteh.

Pred lastnim hlevom imej raztrošeno klorovo apno, na katerega moraš stopiti ti, tvoji in tvoja živina, predno greš v hlev.

Tedensko razkuži svoji živini parklje z lizolom.

V hlevu skrbno pazi na snago in zato pobeli hlev z apnenim mlekom, med ste-

Prva adventna nedelja naj postane narodni praznik vseh Slovencev doma in vseh nas v tujini. Vsa slovenska srca naj se ta dan vsaj v duhu običejo. Pišimo si ta dan drug drugemu. Ali še lepše: Božični prazniki so pred durmi. Voščimo si jih. Ob jaslicah se vsako leto shajamo vsaj s pismenim stikom.

Kako bomo v bodoče praznovali izseljeniško nedeljo, naj poskrbi na novo oživljena družba sv. Rafaela. Za letos pa tole:

1. Vse slovenske dušne pastirje na Koroškem, Primorskem in Goriškem prosimo, da bi se na prvo adventno nedeljo v pridigah spomnili naših izseljencev. Po pridigi, sv. maši ali popoldanski službi božji naj bi v cerkvi skupno molili en Oče naš, Zdravo Marijo in Čast bodi za naše brate in sestre po svetu. — Če imate med svojimi farani izseljence, spodbudite domače — v pridigi — naj pišejo na to nedeljo svojem v tujino, posebno, če so bile doslej te izseljencev iz vaše fare časopise in knjige. Hvaležni vam bodo za dobro čtivo. Morda imate stare knjige družbe sv. Mohorja, ki jih več ne mislite sami uporabljati. Pošljite, prosimo, te knjige na uredništvo »Kat. glas«, da jih bo poslalo slovenskim izseljeniškim društvom v zapadni Evropi za njih društvene knjižnice. Že vnaprej prirčen Bog povrni!

2. Vse slovenske izseljeniške duhovnike v zapadni Evropi in kjerkoli po svetu jih bo dosegel ta poziv, prosimo, da bi se tudi oni na prvo adventno nedeljo spomnili v pridigah in nagovorih in tudi v svojih krajevnih listih izseljeniške nedelje. V ta namen naj tudi pri službi božji skupno molijo. Z molitvijo naj se spomnijo tudi naše domovine.

3. Potrebno je, da se slovenski izseljenci med seboj vedno bolj spoznavamo in medsebojno poveujemo v bratskem sodelovanju. Poživljati in utrjevati moramo pa tudi stike z našimi rojaki na Koroškem in Primorskem, predvsem s kulturnimi središči v Celovcu, Gorici in Trstu. Ta povezanost naj se pa tudi na zunaj pokaže s tem, da bodo naša izseljeniška verska in kulturna društva poslala za Božič svoje pozdrave in voščila svojim rojakom v liste: »Naš tednik«, Celovec-Klagenfurt, Viktringerring 26, Avstrija in »Katoliški glas«, Gorica-Gorizia, Riva Piazzutta 18, Italija.

Nande Babnik

Breskve so se ogotile

in nastopa čas, ko moraš breskova drevesa prvič poskropiti. Predno to narediš, preglej drevesa in odstrani kar je nalomljene-ga ali na poti. Če bi med letom izvršil zeleno obrezovanje, ne bi imel sedaj nič za odrezati, razen kakšne nalomljene vejice. In če bi med rastjo odrezil, bi bile rane že zaceljene.

Ko si drevesa očistil, poskropi jih z raztopino modre galice in apna, enako pripravljeno kot za škropljenje trt. Saj veš, da moraš gole breskve dvakrat poskropiti: prvič koncem jeseni, ko so listi odpadli, drugič pa začetkom marca, predno se drevo zbudi k pomladnemu brstenju.

Koliko odstotna naj bo raztopina modre galice? Mnogi priporočajo 3 in celo 4% raztopino, a izkustva pravijo, da popolnoma zadostuje tudi 2% raztopina, a mora biti pravilno pripravljena: zato jo kontroliraj z lakmusovim papirjem. Poleg tega moraš poskropiti celo drevo in posebej paziti na vršičke. Tam se najprej razvije kodra in zato mora biti vse popje poskropljeno.

Glede škropljenja sploh pa si moramo enkrat za vedno zapomniti, da je obilnina dreves prej škodljivo kot koristno. Dobro se prime in pronikne tudi v najskritejše koticke le škropivo, katerega razpršimo po drevesih v obliki megle. Zato pa skrb, da boš imel vedno tak razpršilnik.

Če ne boš sedaj poskropil breskev z raztopino modre galice, boš spomladi zaman tožil nad kodravostjo, zaman boš iskal leka.

Koruzna stebila

moramo čimprej uporabiti za steljo, ker le tako bomo uničili koruznega črva, ki se iz leta v leto bolj širi in dela velikan-sko škodo; napadena stebila so bolj šibka in zato se ne more razviti velik in bogat koruzni klas.

Koruzni črv pa prezimuje v koruznih steblih, pa tudi na njivi v previsokih štorih. Zato morate previsoke šore na njivah posekati do zemlje, a ne jih puščati na njivah, temveč spravite jih domov in uporabite za steljo, ali pa jih vrzite na dno gnojnišne jame, kjer se bodo napili vlage in razpadli. Itak razpadejo koruzna stebila zelo počasi, mnogo bolj počasi, kot drevesno listje ali pšenična slama. Zato pa ohranimo žitno slamo in drevesno listje za nastiljanje potem, ko smo že porabili koruzno slamo, oziroma stebila.

V Italiji je tudi poseben zakon, ki zapoveduje, da moramo uničiti koruzno slamo pred 30. aprilom. Bajé bo letos v tem oziru stroga kontrola.

Kako je s tvojim orodjem?

Kakršno orodje, tak gospodar! Marsikdo je tako nemaren, da se ne bria- ga več za svoje orodje, čim ga je odrabil. Položi ga tam nekam v kot, da ne bo na poti, in mirna Bosna. Zato pa razjeda zeleni volk kotlovinaste škropilnice, rja železne dele, itd. Denar vržen skozi okno.

Priden in skrben gospodar po odrabi svoje orodje podrobno pregleda: Leseno in mokro orodje bo obrisal in osušil, da ne bi začel les prhniti, da ga ne bi uničila plesen. To velja tudi za leseno posodo. — Škropilnice, različne cevi in natege bo skrbno opral, osušil in obesil na pripravno mesto. — Vse železno orodje, ki je prišlo v dotik z zemljo, bo najprej očistil zemlje, obrisal in potem malo namazal z oljem. Isto bo storil z različnimi noži in škarjami za obrezovanje, cepljenje, itd.

Strošek za mazilo ni niti z daleka tako velik, kot škoda, ki bi nastala.

NAŠA GOVORICA

Sosed mi je pravil: »Moja teta je poslala svojo hčer Marijo v Gorico s tem naročilom:

Kupi za fanta *kalcete*, *šolne* z nizkimi *taki*, *štofo* za hlače in *kamižolo* ter *žile*, blago za srajco s *krageljem* in za *bergešine*, *bareto* za na glavo, *globin* za *šolne*. Ne pozabi na *cvirna*, *knofe* in *fodro*.

In zdaj pomisli! Punca se je zagledala v lepega *oficirja* in izgubila denar. Predstavi si našo teto, ko je punca prirojala domov!

To so cele litanije tujih besed iz italijanščine, nemščine in celo iz francoščine. Pa nikarte misliti, da naša teta vse te jezike obvlada, ko še lepe slovenščine noče rabiti!

Kako bi torej morala naša teta to po slovensko povedati?

Najprej bi moral že sosedi reči svoji *kužini* s e s t r i č n a .

Jezikava teta pa bi morala popraviti te besede:

Kalcete = nogavice

Šolni = čevlji

Tak = peta

Štofa = blago

Kamižola = jopič

Kragelje = ovratnik

Žile = telovnik

Bergešine = svitice ali spodnje hlače

Bareta = čepica

Globin = ličilo za čevlje

Cvirna = sukanec ali nit

Knof = gumb

Fodra = podlaga

Oficir = častnik

Ker sem se jezikave tete bal, sem to semkaj zapisal, da si bo teta nataknila naočnike in brala, ko jo mine jeza po izgubljenem denarju.

Z G O R I Š K E G A

Seja občinskega sveta v Gorici

V nedeljo zvečer se je vršila na Goriškem gradu običajna seja obč. sveta. V začetku ni bilo možno slutiti, da se bo ta seja sprevrgla v protislovenski nastop italijanskih svetovalcev, kajti obravnavali so razne ukrepe upravnega značaja in pa izglasovali razne sklepe, ki naj jih podvzame goriška občina v prid poplavljenec reke Pada. V ta namen so soglasno sklenili, da vzame goriška občina v oskrbo nekaj otrok poplavljenih krajev. Svetnik Bratuž in pa vsi ostali slovenski svetovalci so ta predlog podprli, ker je šlo pač za človekoljubno delo. Po odobritvi teh predlogov, je zaprosil za besedo naš svetnik Bratuž, ki je ostro kritiziral obč. upravo, katera je izročila obč. vrtec v Štandrežu v roke oni ustanovi »Italia Redentae«, ki je skozi desetletja načrtno potujčevala naše otroke širom celega Slovenskega Primorja. Svetnika Bratuža so podprli vsi ostali slovenski svetovalci, dočim so dvignili italijanski silen vik in krik, češ da so Bratuževe besede zlonamerne. Po njihovih izjavah, naj bi bila ustanova »Italia Redentae« vlezaslužna za vzgojo slovenske deuce v zadnjih desetletjih! Mi se pridružujemo protestu svetnika Bratuža in odločno zahtevamo, da se enkrat za vselej preneha s takimi ukrepi. Mimogrede naj omenimo, da je izročila ista obč. uprava že popreje v roke isti ustanovi slovenska vrtca v Podgori in Oslavju, kjer buje že zahtevajo, naj se otroci poleg slovensčine učijo tudi italijanščino. To je najbrž samo začetek!

Živinski sejmi ukinjeni

Ker se v sosednjih deželah širi slinavka med govedom, je goriški prefekt ukinil začasno vse živinske sejme v naši deželi. S tem se hoče omejiti širjenje te kužne bolezni v naši deželi.

Posebni pomožni odbori v prilog poplavljenec v Gorici

V Gorici so se ustanovili posebni odbori, ki bodo nudili prvo pomoč poplavljenec iz sosednjih dežel. Nastanili bodo v Gorici več ponesrečencev in pobirali zanje darove. Tovrstna dobrotelost je vredna vsega priporočila. Dežela je nakazala za prvo pomoč 1 milijon lir. Zato je glasoval tudi pokrajinski svetnik Rudi Bratuž na seji Deželnega sveta.

Prosta cona in likerska industrija

Goriška prosta cona je priklicala v mesto precej producentov za likerje, ker je tukaj za denaturirani alkohol nižjana pristojbina. Zoper to produkcijo v Gorici je vložilo Državno združenje likerskih producentov utok na Državni svet v Rimu. Utok je bil zavrnjen in na ta način je likerska industrija v Gorici ohranjena.

Jamlje

Čeprav je naša vas majhna, se vendar pogosto kaj novega dogodi. — Več desetletij so si naši kmetje želeli, da bi se občinski pašniki, po katerih pasejo domačini svojo živino, končnoveljavno razdelili in vpisali v zemljiško knjigo. To je sedaj omogočeno, ko so uradni zemljemerci po večmesečnem delu izdelali zemljiške mape. Zahvala gre občinski upravi, da se je za to koristno stvar zavela, domačim občinskim zastopnikom pa, da so v svoji prevdarnosti in skrbi za splošen dobrobit preprečili, da stroški niso narasli v stotisoče. — Sedaj si kmetje želijo še, da bi oblasti preprečile, da bi na njih pašnikih in gozdovih ne povzročali pravega razdejavanja kopači iz Laškega, ko nabirajo ostanke železa iz prve vojne. — Tudi vasko pokopališče so začeli popravljati na račun vojne škode. — Obetajo nam tudi popravo in boljše izpeljavo ceste proti stari vasi. — Na zahvalno nedeljo so nam naši fantje in dekleta pripravili lepo uspešno prireditev. Številni udeleženci so bili prav zadovoljni s petjem našega zbora in dekliskim rajanjem; zlasti pa so pohvalili ljudsko igrano Dragotina Vodopivca: »Radi orha«. S svojim nastopom so pokazali, da so Kraševci brihtni in delavni ljudje.

Vrhopolje nad Vipavo

V Vrhopolju pri Vipavi je v nedeljo 18. novembra pel prvo sv. mašo domači novomašnik č. g. Vinko Kobal. Novi mašnik je zadnji v vrsti letošnjih novomašnikov goriške nadškofije. Posvečen je bil skupaj z ostalimi letošnjimi novomašniki, toda ti tovsim oblastem se je zdelo prav, da so nagajale fantu, da ni mogel imeti nove maše do pretekle nedelje. Domačini so se na novo mašo pripravili z vso vnemo, kolikor so jim domače oblasti dopustile. Želeli bi storiti še več, a so prihranili za boljše čase.

U sredo, dne 28. novembra, se veči spominski večer dvajsetletnice smrti nadškofa Sedeja o Marijinem domu na Placuli.

S T R Ž A Š K E G A

„Večer slovenske pesmi in besede“ v Trstu

Skupina svobodnih slovenskih umetnikov, pesnikov, pisateljev, pevcev in glasbenikov, ki žive na našem ozemlju, nas je 7. novembra letos presenetila s prireditvijo, ki jo je treba pozdraviti ne le kot nekaj novega in izrednega, marveč tudi kot kulturno in narodno pomembno stvar, skoraj mejnik in praznik. Prvič, kar pomnimo, je z najpomembnejšega odra sredi Trsta donela slovenska beseda iz ust njenih ustvarjalcev in oblikovalcev, in to v obliki in dognanosti, ki bi delala čast vsakemu narodu. Ne trdimo preveč, če rečemo, da je prav ob tej prireditvi dobil marsikateri poslušalec neomajno prepričanje tudi o naši kulturni in umetniški enakovrednosti z drugimi. Zato je to bila manifestacija, ki bi zaslužila ne eno, marveč trojno ponovitev, da bi jo mogel doživeti vsakdo, ki mu je kaj do naše besede, do naše umetnosti in do našega uveljavljanja.

Navzlic pomešanosti raznih točk na sporedu je pri ocenitvi ta »Večer slovenske pesmi in besede« treba razdeliti na literarno in glasbeno polovico. V literarnem delu so nastopili pesniki in pisatelji, ki jih naša javnost najnoveje pozna po njihovem sodelovanju v zborniku »Tabore«.

Prvi je bral svojo novelo »Prebujenje na Krasu« Vinko Beličič, in sicer iz svoje nove zbirke, ki bo v kratkem izšla pri Mohorjevi družbi v Gorici. Liriki Beličič je zadnja leta doživljal Kras na Proseku tudi v njegovi drugačni, ne zgolj kosovelovski stvarnosti. Izraz tega doživljanja so te njegove novele, od katerih je »Prebujenje« morda najznačilnejša. Poseben čar daje Beličiču njegova lirična tradicija, zaradi česar nam tudi iz njegove proze, naj se spoprijemlje s še tako trdnimi in stvar-

nimi motivi, zveni poezija. Kolikor lahko sklepamo po stvari, ki jo je bral ta večer, je napravil z novo zbirko kot pripovednik velik in razveseljiv korak naprej.

Stanko Janežič ostaja v svoji pesmi zvest sebi, kakor se nam je razodel v zbirki »Romar s kitaro«. Pritajena ožornost, izvirajoča iz lastne in časovne človeške tragike, a nikoli tako silna, da bi prevpila osnovno vero v človeka in v dobro, vse zavito v nežno obliko in nežen jezik, poln drhtečega hrepenenja — to je vtis, ki smo ga tudi ob tem nastopu dobili o Janežičevi poeziji, in reči moramo, da je bil lep vtis. Avguština Želeta »Legendo o Teranu« je lepo in z močnimi poudarki brala Krasulja Suhadolčeva. Zele je v tej črtici zagrabila v svet, s katerim je zrasel, ter mu dal v obliki legende novega izraza. Pod njegovimi skupimi besedami, ki jih le sem pa tja preblisne nepričakovan utrinek, nam je dal zaslutiti Kras in njegove ljudi z nepoznane plati. Vzburil nam je željo, da bi prav on postal sodobni slovenski domačinski pisatelj, saj ima vso sposobnost za to.

Zdravko Ocvirk je ime, ki se v naši književnosti sporadično pojavlja že dvajset let. Pesmi, ki jih je bral ta večer, so tiste, ki ga poznajo iz »Mladike« in drugod, presenetile po novosti motivov in po sili izraza, kakor ju pri njem ne bi nihče pričakoval. Vsakomur je usojeno, da se nekoč mora izkazati za tisto, kar je. Pri Ocvirku se je ob tem nastopu, po dolgem času molka, izkazalo, da je pesnik.

Za Metoda Turnška je odlomek njegove daljše slike »Pot za Dravo« bral Drago Petkovšek. Pisec je iz idilične zgodbe — idila je poleg drame za Turnška najbolj značilna in primerna literarna oblika — izbral najbolj idilični odlomek, človeško lep in učinkovit, ter z njim dosegel pri poslušalstvu zaslužen uspeh.

Mirko Javornik je po daljšem času nastopil s popolnoma novo stvarjo in znova potrdil, da hodi v literaturi — kakor drugod — povsem svoja pota. V »Potnem listu« je navzlic na moč strnjeni obliki z veliko dramatikom in presenetljivo tehniko prikazal pereče sodoben, ne samo slovenski, marveč obče človeški motiv: krivdo in kazni razumnika, ki gre v revolucijo iz nepravilnih nagibov — brez potnega lista, kakor je krstil to stvar pisatelj. Navzlic težkemu jeziku, polnim blestečih, zgornjih primer, je znal v uvodu ustvariti med občinstvom tako razpoloženje, da ga je zgodba kljub svoji novosti, drznosti in nenavadnosti zajela do kraja. Če bi to novelo, zlasti kadar bo izdelana v širino, brali pod kakim tujim imenom in v tujem jeziku, bi najbrž Javornika kot pisatelja šele pravilno ocenili.

Člana Slovenskega odra, Jože Peterlin in Zvone Hribar, sta za zaključek učinkovito zaigrala dramatični nočni razgovor med Hermanom in Friderikom iz zgodovinske drame pokojnega pesnika in pisatelja Antona Novačana, ki je ta večer bil žal samo v duhu spet navzoč v Trstu. Že ob tem kratkem odlomku smo zaslutili razliko med pesnikom Novačanom ter obrtnikom in propagandistom Kreftom, kar je bilo najspodobnejši zaključek polemike o »Celjskih grobih«.

Recitacijski večeri, kakor je bil po svojem glavnem delu ta v Avditoriju, imajo po navadi le namen, da prikažejo občinstvu telesni obraz piscev. To krat pa smo spoznali še več — njihov ustvarjalni napredek in pa silno skrb ne le za ohranjanje, marveč tudi za izpopolnjevanje in razvoj slovenskega jezika. To daje njihovem nastopu še posebno ceno in pomen.

V glasbenem delu so nastopili solisti ob spremljavi klavirja. Sopranistka Milena Čekutova je zapela Štritofovo »Micka bi rada Jurka dobila« ter Nedvedovo »Pogled v nedolžno oko«, posebno v tej drugi pesmi je pokazala take glasovne in izrazne odlike, da nam je žal, da ne nastopa pogosteje. Tenorist Dušan Pertot je sloves, ki ga uživa zlasti po radiu, potrdil z Lajovečevima težkima pesmima »Iskal sem svojih mladih dni« in »Serenada«. Baritonist Marjan Kos, ki pač ne potrebuje posebne hvale, je pel Josipa Pavčiča skladbo »Pred durmic« in Josipa Michela dolgo, četrt ure trajajočo, poredko izvajano pesem »Človeka nikar«. Po glasovni razpoloženosti in po učinkovitosti podajanja, ki ga je to pot označevala pravilna umerjenost, je v svojem nastopu s tem nedvomno dosegel enega svojih najlepših viškov. Spremljavo pevcev na klavirju je temeljito, kakor vedno, oskrbel prof. Mirca Sancinova.

Bil je lep večer, tako lep, da je občinstvo po koncu odhajalo zamišljeno in molče, a prepričani smo, da z večjo vero vase in s hvalečnostjo do tistih, ki mu to vero s svojim delom ohranjajo. Žal smo med navzočimi pogrešali marsikoga od tistih, ki bi bili prvi dolžni, da taki prireditvi dajo priznanja s svojo navzočnostjo. Poudariti je treba še to, da navzlic vsemu vpitju o skupnem kulturnem delu in vedno bolj ponavljajoči se frazi, da smo vsi Slovenci,

te samo kulturne — in visoko kulturne — prireditve ni omenil noben slovenski list v Trstu.

K.K.

Tržaški Breg

Prejšnji teden se je razgibalo življenje v Bregu. To pot so začeli v Riemanjih. Tam je bil letos prvi slovenski večer v našem Bregu. Bil je tudi prvič v Riemanjih. Ni bilo sicer velike udeležbe, a vsi navzoči so bili izredno zadovoljni. Prof. Peterlin je slikal z besedo in projekcijo lepote naše zemlje, otroci so deklamirali in prisotni z veliko hvalečnostjo sprejemali. Prav vsi so odhajali z željo, da bi se tak večer kmalu ponovil. — Par dni nato so imeli slovenski večer v Borštu. To je bil velik dogodek, ki je privabil v dvorano gospe Mučič več ljudi kakor v lanskem letu najlepša igra. Borštane poznamo, vsi vemo, kako prav mislijo. Ko jim je tam v prvi jeseni neki rdeči veljak grozil z ruskimi armadami, so ga kratkoma izžvižgali. Slovenski večer v Borštu je izredno lepo uspel. Med krasno predavanje o Sloveniji so bile vpletene zborne pesmi in recitacije. G. župnik Malalan, ki je vodil to prireditev, je napovedal in povabil svoje Borštane, da naj le večkrat pridejo k takim večerom, ki so danes tako važni in tako koristni.

V spodnjem delu Brega pa imajo sedaj druge skrbi. V Dolini je sveti misijon in to nedeljo popoldne bo slovesni zaključek. Drugi teden se začne misijon v Mačkoljah za župnijo Osp. Oba misijona se vršita pod posebnim varstvom fatimske Matere božje. Povsod so seveda težave, ki jih nikjer ne manjka. V Dolini je prevelika cerkev, v Mačkoljah pa premajhna. Obe župniji bosta težave po misijonu popravili. Dolinčani bodo svojo napolnili, Mačkoljani pa že mislijo, kako bodo svojo premajhno cerkvico razširili. Bog daj, da bi se to posrečilo!

Napad na msgr.-ja Bruni-ja

Pretekli teden se je v bližini Krkave pri Kopru izvršil napad na msgr. Bruni-ja, ki se je peljal na birmovanje. Msgr. leži hudo telesno poškodovan v bolnici v Trstu. Čitali smo, da so koprskе oblasti nekatere napadalec obsodile na dvomesečno zaporno kazen. Napad vsekakor kaže kakšen proticerkven duh veje onkraj meje!

AKADEMSKI KLUB »JADRAN« OBVEŠČA ČLANE IN PRIJATELJE, DA BO PRIREDIL 7. NOVEMBRA 1951 TRADICIONALNO »MIKLAVŽEVANJE« V NEKI VELIKI DVORANI V SREDIŠČU MESTA! — NATANČNEJE BO KRAJ PRAVOČASNO JAVLJEN!

Prireditve Marijine družbe v Trstu

Tržaška Marijina družba priredi v nedeljo dne 25. 11. ob 17.30 in naslednjo nedeljo 2. 12. ob isti uri, v dvorani Marijinega doma, ulica Risorta št. 3.

igro v šestih slikah:

ZMAGA NAJSV. ZAKRAMENTA

ali

ŽRTEV LJUBEZNI

Vljudno vabljeni!

ZAHVALA

Naš predragi PETER LAPANJA, didaktični ravnatelj v Doberdobi, nas je za vedno zapustil.

Globoko ginjeni vsled izrazov tolikega sočutja in časti, ki ste jih izkazali ob smrti našega dobrega Petra, kakor tudi za vso moralno pomoč ob kruti bolezni, se

ISKRENO ZAHVALJUJEMO

vsem prijateljem in znancem, posebno pa prečastiti duhovščini, g. proveditorju, g. nadzorniku in njegovi cenjeni družini, g. ravnatelju, oblastem občine Gorica, profesorstvu in učiteljskemu zboru, Zvezi prosvetnih društev, čč. sestram iz Sirotišča, vsem darovalcem krasnega cvetja, dijakom in učencem, ki so tako radovoljno sodelovali pri sprevodu, vsej solski mladini, gg. govornikom za prisrčne besede, pevcem in dobrim Šentmaverčanom ter sploh vsem, ki so nam stali ob strani ob težki uri. Bog povrni!

Gorica - Šentmaver, dne 15. nov. 1951.

Žalujoča žena ZINKA, hčerka MARJETICA in sestra FANI

Tvrdba CITRUS

IMPORT - EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček
TRST, Via Torrebianca 27

pošilja v Jugoslavijo darilne pakete in razno drugo blago pod zelo ugodnimi pogoji.

Radio Trst II.

Nedelja, 25. novembra: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Oddaja za najmlajše. — 12.15 Od melodije do melodije — 16.00 Koncert ruskih balalajk. — 20.00 Odlomki iz slovenskih oper. — 21.00 Književnost in umetnost. — 13.00 Glasba po željah.

Ponedeljek, 26. 11.: 18.15 Gershwin: Koncert za klavir in orkester; — 19.00 Iz filmskega sveta. — 20.02 Športna kronika. — 21.15 Slovenski zbori. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 2.

Torek, 27. 11.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 20.30 Aktualnosti. — 21.30 Munthe: San Michele. — 22.15 Prikljubljene melodije.

Sreda, 29. 11.: 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Šola in vzgoja. — 21.00 Vokalni kvartet. — 21.30 Koncert violinista Stefana Nedelčeva. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 5.

Četrtek, 29. 11.: 13.00 Pevski duet in harmonika. — 19.00 Slovensčina za Slovence. — 20.02 Koncert pianistke Mirce Saneinove. — 21.00 Radijski oder — Kurt Goetz: POLEG SAMOSTANSKEGA OBZIDJA, veseloigra v 3 dej.

Petek, 30. 11.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.00 Slovenski motivi. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.30 Munthe: San Michele. — 22.45 Večerni ples.

Sobota, 1. decembra: 13.00 Šramel kvintet in duet. — 19.00 Kraji in ljudje. — 19.15 Folklorna glasba. — 21.31 Operne uverture in fantazije. — 22.30 Ples za konec tedna.

LISTNICA UREDNISTVA

Svoje čitatelje opozarjamo, da bo prihodnja številka posvečena večinoma našim izseljencem.

PRISPEVAJTE

za † L. Kemperlov sklad!

Darovi za sklad L. Kemperla

Mar. družbenica pri sv. Antonu v Trstu 500 lir.

ZA VINCENCIJEVO KONFERENCO V TRSTU

Namesto cvetja na grob malega Aleksandra Trampuža je darovala družina Widmann — Peselj L. 3.000 za Slovensko Vincencijsko konferenco v Trstu — odsek Rojan. Bog plačaj!

Za SLOVENSKO SIROTIŠČE

Polenčič Izidor, Plešivo 2, 500; Gravnar Michael 500; družina Dovgan-Tallandini v drag spomin blagopokojni gospe Amaliji Ussaj 1000; *Pesma in Oslavje*: v denarju 6.252 lir; v hrani 592 kg krompirja, 189 kg jabolk, 30 kg koruze, 5 kg koruzne moke, 0,5 kg bele moke; Št. Maver: 3.100 lir; 146 kg krompirja, 70 kg jabolk, nekaj bele moke in orehov; gdč. Mikluš Gabrijela namesto cvetja na grob g. Petra Lapanje 500 lir.

Vsem dobrotnikom srčna hvala in zagotovilo molitve in hvaležnosti.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici